

SPÖ hoče zdaj tudi s Haiderjem

Socialisti so na Koroškem imeli prve pogovore za deželnega glavarja z ljudsko stranko, rezultatov pa še ni. Dr. Peter Ambrozy pa je zdaj najavil, da se bo SPÖ pogajala tudi s Haiderjem. 21. aprila bo doslednji predsednik deželnega zbora Josef Schantl sklical sejo deželnega zbora. Do tokrat pa se bodo stranke morale že bolj konkretno dogovoriti za novega deželnega glavarja.

Že pretekli teden smo v TV prilogah brali, da smo tujci v lastni domovini. Mislili smo sprva, da je to le pomota. Toda kakor kaže, vsi protesti niso zalegli. ORF očitno res hoče v javnosti prodati

12.40 Heimat, fremde Heimat

Magazin für jugoslawische und türkische Mitbürger (in Burgenland und Kärnten regionales Ausländerprogramm)

oddajo „Dober dan, Koroška“ kot oddajo za tujce. Če je pa res tako, hvala lepa — Slovenci smo že od 6. stoletja naprej tu doma. Ta oznaka za slovensko oddajo je nedvomno žalitev za celotno slovensko narodno skupnost.

UNESCO na Koroškem

V sredo, 4. 4. 1989, je delegacija nemško govorečih članov Unesca iz Avstrije, Nemčije in Švice obiskala Koroško.

Dopoldne se je pogovarjala z deželnim glavarjem Ambrozyjem, zvečer pa se je pri Joklenu srečala s predstavniki koroških Slovencev.

mt

naš tednik

LETO XXXXI.

Številka 14

Cena 8,— šil.
(1000 din)

petek,
7. aprila 1989

Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

Bivši zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger med koroškimi Slovenci

Dialog je pot, ki vodi do cilja

Avstrijci dosegli državno mejo v karavanškem predoru

V delovnem času komaj 22 mesecev so gradbeniki dosegli minulo soboto državno mejo v karavanškem predoru.

Pod najtežavnejšimi pogoji so Avstrijci mogli končati gradbeni projekt v predvidenem času, poleg tega pa so bili stroški za gradnjo za 10 milijonov šil. nižji kot načrtovano. Proračun je predvideval stroške v višini 330 milijonov šil. S tem so končana osnovna dela v severnem delu predora, trenutno pa so delavci zaposleni z notranjo izgraditvijo predorske cevi. V približno 3,4 km dolgem jugoslovanskem južnem gradbenem delu bo treba prevrtati še 350 m do državne meje. Kljub geološkim težavam pa bo predor predvidoma končan poleti leta 1991. Oba velika vodna vrelca v Karavankah pa bosta po sklepu beljaškega mestnega senata uporabljena kot rezerva za pitno vodo v okraju Beljak.

„Sence“ na Brnci

Ob 5-letnici delovanja igralske skupine SPD „Dobrač“ so igralci nastopili z igro SENCE. Vsebinsko bogata in igralsko dovršena odigrana igra. Pa še nekaj: v nedeljo, 9. aprila, ob 12.40 v FS 2 bo slovenska televizijska oddaja „Dober dan, Koroška“ pokazala nekaj odlomkov.

„Iz lastne izkušnje vem, da je dialog ali enostavno medsebojno pogovarjanje najboljšo sredstvo za reševanje problemov in ohranjanje miru.“ Tako bivši zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger v predavanju, ki ga je imel v sredo, 5. aprila, v avli ljudske šole v Dobrli vasi na povabilo Dobrobrskih novic.

MIR SE ZAČENJA V LASTNI HIŠI je bil naslov tega predavanja. „Pot medsebojnega pogovarjanja ni nobena sodnijska razprava, pri kateri pride do obvezujočih sklepov, temveč je to pot, ki prav gotovo tam, kjer se jo hodi, vodi do uspehov. Pri teh razgovorih pa ne sme biti zmagovalec manjšina ali večina, zmagovalec mora biti pamet.“

Ob tem pa je poudaril, da je treba pri tem ustvariti pogoje, „da se manjšina in večina med seboj lahko enakopravno pogovarjata“. Več o predavanju ter o srečanju s slovenskimi kulturnimi delavci in politikami na zadnji strani.

Evropsko znana skupina Novi fosili prvič na Koroškem

29. 4. 1989, ob 20.30 pri Florijanu v Vogrčah

GLAVNI UREDNIK SILVO KUMER

Komentar

Po novi šolski ureditvi na prvih treh stopnjah ljudske šole na Koroškem očitno že pripravljajo naslednji napad na slovenščino in na koroške Slovence. Na vrsti je zdaj slovenščina v naših cerkvah.

Gotovo so na to nevarnost nekateri že opozarjali, toda zdaj kaže, da bo kmalu tako daleč. Za veliko noč so npr. v Šmihelu v farni cerkvi imen-

Na vrsti je slovenščina v cerkvi

sko znani funkcionarji FPÖ vodili točen protokol o poteku maš in so celo z uro merili čas slovenskega in nemškega dela maš. Da so to bili ravno funkcionarji, ki jih drugače nikoli ni videti pri maši, naj le ob robu omenim. Da so se pa naenkrat z uro in s pisalom v roki pojavili pri maši, pa je gotovo prvi indic za to, da v ozadju nekateri krogi spet nekaj pripravljajo, namreč napad na uporabo slovenskega jezika v naših cerkvah.

Kako bi se gonja proti slovenščini v cerkvah res končala, ni moč reči, toda gotovo bi to pomenilo ponoven udarec za celotno narodno skupnost. Upam in prepričan sem, da se bo Cerkev vsem takih poskusom odločno postavila nasproti.

Leta 1972 je koroška škofsvska sinoda sprejela dokument z naslovom „Sožitje Nemcev in Slovencev v koroški Cerkvi“, ki so ga izdelali kristjani obeh narodnih skupin. V dokumentu je poudarjeno, da v krško-celovski škofiji že stoletja živijo Nemci in Slovenci skupaj in da hoče Cerkev oba naroda voditi k medsebojnemu razumevanju in s tem k aktivnemu sožitju v duhu krščanske ljubezni do bližnjega.

Soglasje udeležencev sinode je dokument in hkrati škofovski zakon ter sporazum med Nemci in Slovenci. Da v tem sinodalnem dokumentu ni najti nobene njih predlogov, ki bi bili odvisni od številčnega razmerja med večino in manjšino, sicer vsaki diskusiji o tem vprašanju že vnaprej daje jasen odgovor, toda kljub temu je treba biti pozoren in če bo potrebno, tudi skupno nastopiti proti vsakim poskusom, ki bi merili proti slovenski narodni skupnosti.

Hribernikov naslednik v Selah bo Engelbert Wassner

Sele: Župan Hribernik in podžupan Velik odstopila

8 tednov bo župan Nanti Olip

Oba sta odstopila: podžupan Zdravko Velik in župan Toni Hribernik

Po dokaj presenetljivem odstopu župana Tonija Hribernika in podžupana Zdravka Velika (oba SPÖ), je v Selah prevzel vse posle župana Nanti Olip (EL). V teku 8 tednov bo sklical občinsko sejo, na kateri bodo izvolili novega župana. Na frakcijski seji SPÖ so se izrekli za 39-letnega Engelberta Wassnerja, novi podžupan pa bo Franci Užnik.

Zdaj župan v Selah: Nanti Olip (EL)

V pogovoru z Našim tednikom je doslejnji župan Toni Hribernik dejal, da je odstopil iz osebnih razlogov, izid deželnozborskih volitev in rezultat v Selah pa sta ga v tej odločitvi še okrepila. Hribernik je bil v Selah 12 let župan. Odstopil pa je tudi podžupan Zdravko Velik, ki navaja tudi osebne razloge za odstop, imel pa je gotovo tudi druge, bolj tehtne razloge.

Po odstopu Hribernika in Velika je postal v Selah župan do-

slejnji podžupan Nanti Olip, ki vodi od 31. 3. 1989 naprej za 8 tednov posle župana. Olip: „Zdaj imamo v Selah prvič po 2. svetovni vojni samostojnega slovenskega župana. Sicer le za kratek čas, toda le.“

Po 8 tednih pa bodo potem v občinski hiši volili naslednika Hribernika. SPÖ je v Selah v sredo zvečer soglasno izvolila za kandidata SPÖ Engelberta Wassnerja, nastavljenca KES-TAG v Borovljah. Ker ima v Selah SPÖ večino (SP 6/EL 4/VP 1), bodo gotovo Wassnerja izvolili za novega župana. Kot podžupan pa bo nasledil Velika predsednik selske SPÖ Franc Užnik, ki je dejal, da je bil edini kandidat za mesto župana Engelbert Wassner, katerega je selska SPÖ potem tudi soglasno potrdila.

Silvo Kumer

V zadnji številki smo pomotoma zamenjali pri sovetih dv. sv. dr. Pavleta Zablatnika z dv. sv. dr. Pavletom Apovnikom. Pri obeh se v ljudno oporočamo. NSKS je torej imenoval v sovet dr. Matevža Grlica, dr. Janka Zerzerja, dr. Pavleta Apovnika, dr. Reginalda Vospernika in kot namestnike Huberta Mikla, dipl. inž. Štefana Domeja, Andreja Wakouniga ter Marjana Pippa.

Janez Drnovšek izvoljen za predsednika Jugoslavije. Najmlajši predsednik države

V nedeljo, 2. aprila 1989, so bile v Sloveniji volitve za predsednika predsedstva Jugoslavije. Po rotacijskem ključu bo od maja naprej Slovenec predsednik države in bo nasledil Bosanca Raifa Dizdarevića. Prvič v povojni zgodovini so Slovenci izbirali med dvema kandidatom, ki sta bila potrjena na številnih predvolilnih izbirah. To sta bila dipl. inž. Marko Bulc (63) iz Mirne na Dolenjskem, trenutno predsednik Slovenske gospodarske zbornice, in pa dipl. ekonom Janez Drnovšek (39) iz Celja. Oba sta priznana gospodarstvenika, vse pa kaže, da je Drnovšek prepričan volilca predvsem s svojo svežostjo, vitalnostjo in da je nagovoril mladino ter tisti del slovenskega prebivalstva, ki utečenim političnim strukturam in njihovim predstavnikom ne zaupa preveč. Bulc ima le „beograjske izkušnje“ in je bil skozi vpleten v sistemske tokove.

Dobil je 59 odstotkov glasov, Marko Bulc pa 41 %. Na narodno mešanih območjih Slovenije, na Prekmurskem in na slovenski obali, so plakati, obvestila in oznake voliči seveda bili vzorno dvojezični.

Slovenija je edina jugoslovanska republika, ki je svojega kandidata za predsedstvo države izbrala v direktnih in tajnih volitvah. Druge republike so šle po „stari poti“, ko zveza komunistov določi, kdo bo kandidat. Vprašljivo pa je, kako dolgo bojo drugod še mogli odločati brez soglasja ljudstva, kajti tudi tam raste in se krepi želja po demokraciji, odprti in pregledni družbi.

Novi predsednik ne prevzema z vidljive naloge. Kot Slovenec bo v Beogradu naletel na ovire, ki so pogojevale tudi v različnosti njegovega političnega kreda — pluralizem, tržno gospodarstvo, na Kosovem politične rešitve — od prepričan drugih republik in političnih forumov v prestolnici države. Pri gospodarskih reformah bo gotovo imel močnega zaveznika v šefu vlade, Antetu Markoviću, v ostalem pa le ostane upanje in želja, da bo v letu svojega mandata le uspel s svojimi predstavami. To bi Jugoslaviji kot celoti bilo najbolj v korist.

Narodni svet je novemu predsedniku poslal brzojavne čestitke. Franc Wakounig

Zanimiv

Te volitve so prinesle tudi neke vrste volilno kampanjo po naših vzorcih. Mladina je plakirala za Drnovška in na televiziji sta se oba kandidata pomerila v petek, 31. marca, v posebni diskusiji, ki je med ljudmi zelo odmevala. Televizija pa je v nedeljo stalno poročala o volitvah in ljudi občasno informirala o volilni udeležbi, ne pa o rezultatih, kajti zadnja volišča so zaprla svoja vrata šele ob 19. uri in potem so šli glasove. Udeležba je bila malo pod 90 odstotki in v zgodnjih jutranjih urah ponedeljka, 3. 4. 1989, je bilo jasno, da bo Janez Drnovšek novi — in najmlajši — predsednik Jugoslavije.

KOSOVO — rana, ki se ne bo tako kmalu zacelila

Peklenski stroj na oknu redakcije Politike, z molotkovkami nad policište, s tanki na Kosovo, Albanci napadli avtobus varnostnih enot, na Kosovem že nad 100 mrtvih, na Kosovem danes mir — to je samo nekaj cvetk iz velikanskega kupa novic, ki trenutno prihajajo iz Kosovega in ki krožijo med ljudmi, med državami.

Kosovo je izpodrinilo libanonsko in palestinsko tragedijo, južnoameriške državne vojne in južnoafrikanski apartheidovski sistem in še nešteta druga trpljenja v naši dolini solza s prvih strani časopisov in prvih planov televizijskih in radijskih poročil.

Ko sem pred dnevi bil v Beogradu, sem seveda hotel izmeriti vzdušje ljudi o Kosovem in kaj naj Srbija ukrene. Posebej me je zanimalo, kako ljudje ocenjujejo Miloševića, kaj o njem menijo. Za večino ljudi je Milošević skoraj neke vrste mesija, zveličar Srbije, predvsem pa tisti, ki bo srbski živel na Kosovem in sploh rešil „albanskega vraga“, kot je menil neki taksist.

nalistično propagando. Neki dopisnik je v pogovoru takole dejal o Politiki: „Ne morem je več brati, a moram jo, če hočem vedeti, kaj je potrebno in važno.“

Ko so 28. marca v srbski skupščini sprejeli novo ustavo Srbije, ki bistveno okrnjuje pravice avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosovega, so v Beogradu ljudje plesali na cestah in trgih. A ne vsi. Mnogo jih je bilo, ki so se zgroženi obrnili vstran in se nad to razposajenostjo — zmaga Srbije — zgražali, ker je istočasno le nekaj sto kilometrov južneje tekla kri in so se streljali Albanci in jugoslovanske varnostne sile.

Vseskozi pa je bil prisoten strah, da se ogenj s Kosovega ne bi razširil na celo državo, predvsem v turistične kraje. Ta strah, tako vsaj kažejo podatki iz Jugoslavije, je več kot upravičen. Peklenski stroj na okno redakcije Politike v Osijeku (Hrvaška) so podtaknili Albanci. In kar je bilo možno v Osijeku, je možno tudi drugje v državi.

Politični požar grozeče državljanske vojske v Jugoslaviji bo morali gasiti vsi, tudi Srbi. Kajti letos bo minilo 600 let bitke na Kosovem polju in menim pač, da njeno proslavljanje ne bi smelo biti dodatna ost proti drugim narodom na Kosovem. Franc Wakounig

Gledalci o prvi oddaji „Dober dan, Koroška“ na avstrijski televiziji

Prikazati navzočnost slovenske besede

Prvih dvajset minut slovenskega tedenskega magazina je avstrijska televizija ponesla v nedeljo, 2. aprila, v domove naših ljudi na južnem Koroškem. Pa se televizijska oddaja „Dober dan, Koroška“ ni gledala le v slovenskih domovih, ampak tudi tam, kjer živijo naši nemško govoreči sodeželani. Naš tednik je vprašal nekatere gledalce za mnenje glede prvih dvajset minut slovenske televizije. Namenoma nismo spraševali politikov za mnenja. Naši ljudje na podeželju so tokratni pogovorni partnerji. Lok kritike in pohvale so boči od ugotovitve, da je oddaja zgodovinsko dejstvo, pa vse tja do „razočaranja“.

Infratest — koliko televizij je bilo prižganih —, ki ga dela ORF zase, bo dal prav trditvi, da je mnogo koroških Slovencev kljub napovedim v časopisih in v televiziji zamudilo prvo oddajo. To se je pokazalo tudi pri povpraševanju. Vendar to le ob robu.

Pri povpraševanju je prišlo jasno do izraza, da so oddaje važne za samozavest koroških Slovencev. Omenjena je bila simpatičnost povezovalke oddaje. Večina vprašanih je izrazila tudi predloge, kako oddaje še bolj popestriti. Želja nekega umetnika je, da se s kamero od časa do časa vizualizira kako umetniško sliko. Prisotne so želje po risankah za otroke, po predstavitvi krajev naših treh dolin, po razširitvi oddaje, po kratkih informacijah o dogajanjih med tednom na Koroškem . . .

Rudi Safran, župnik v Melvičah:

Oddaja je bila vsebinsko zelo lepo oblikovana. Uvedba slovenskih televizijskih oddaj je zgodovinskega pomena. Lepo pa bi bilo, ko bi bilo v teh oddajah tudi kaj iz cerkvenega življenja. Morda bi bilo možno prikazati, kako je po naših krajih slovenska beseda še navzoča v cerkvah.

Roman Verdel, Borovlje:

Malo bolj bi morali v prvi oddaji predstaviti oddajo samo. Tisto s kopanjem pa tako zgleda, ko da Korošci ne znajo plavati. Vendar za prvo oddajo ni slabo. Nekateri v Borovljah so bili nad oddajo tako razočarani, da so hoteli takoj klicati v Celovec, s časom so se le pomirili.

Franc Wutti, Dule pri Šmohorju:

Da oddaje nisem videl, to me res jezi. Kar se mi za oddajo zdi važno, je to, da je prisotna slovenska beseda. Vesel sem, da imamo zdaj tudi slovensko televizijsko oddajo, vendar bi morala

biti dolga vsaj eno uro. Že tedaj, ko so začeli s televizijo v Avstriji, bi radi imeli tudi slovenske oddaje. Oddaja bo najboljša tedaj, če bo za otroke in mladino. Ob oddaji naj se naučijo tudi nekaj slovenskih besed. Za nas je zelo važno, da se nam da občutek, da smo upoštevani v avstrijski televiziji. To se je s to oddajo tudi zgodilo.

Alojzija Jank, Dule pri Šmohorju:

Vprašala sem otroke, kaj si želijo. Risanke si želijo, in mislim, da morajo biti oddaje na vsak način za mladino. Želim si, da se v oddaji prikaže naše koroške kraje. Mislim tu na posnetke pokrajine in znamenitosti.

Lidija Oraže, starejša, Sele:

Oddaja mi je bila zelo všeč. Ni mi pa bilo všeč, da sta si Tomaž Ogris in Janko Zerzer stiskala roke. Te enotnosti v resnici ni.

Kmet iz Kotmare vasi:

Želim si, da bi pri naslednjih

tovarna celuloze, družba z o.j.
zellstoffabrik ges.m.b.h.

A-9133 Miklavčevo / Miklauzhof
Telefon (0 42 38) 504-0
Telex 422352 zelob a, 422729 zelob a
Telefax (0 42 38) 504-39

TUDI LETO 1988 SMO GOSPODARSKO USPEŠNO ZAKLJUČILI.

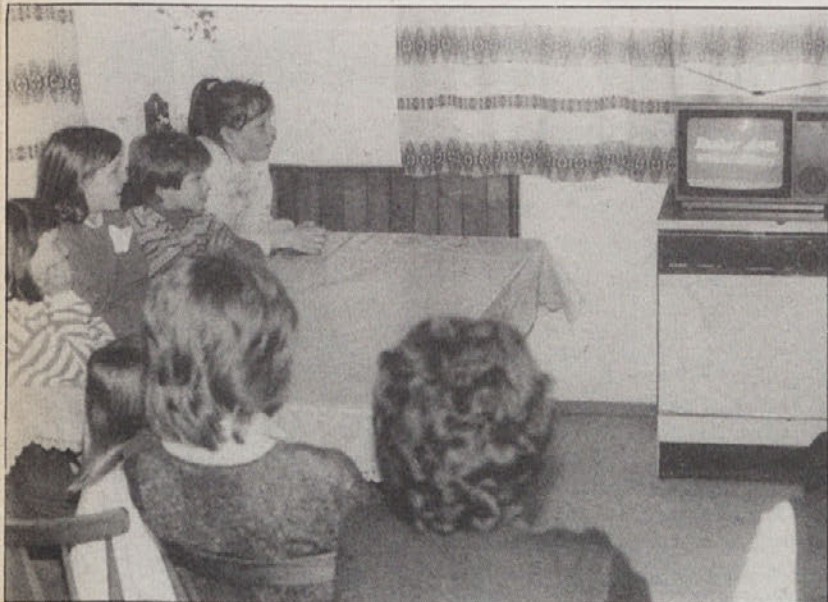
Naš proizvodni in trgovinski koncept je naravnian v prihodnost

Uresničevali ga bomo skupno z našimi dolgoletnimi poslovnimi partnerji, dobavitelji lesa in odjemalci.

AUCH 1988 WAR FÜR UNS EIN ERFOLGREICHES WIRTSCHAFTSJAHR.

Wir haben ein zukunftsorientiertes Produktions- und Handelskonzept

Wir werden es gemeinsam mit unseren langjährigen Geschäftspartnern, Holzlieferanten und Kunden verwirklichen.

oddajah bili podpisi, tako da tudi nemški sodeželani razumejo, kaj se govori.

Justina Hribernik, Galicija:

Gledalcem bi se v prvi oddaji moralo obrazložiti, kaj da pomeni knežji kamen v uvodnem spotu. Mislim, da večina gledalcev ne ve za povezavo knežjega kamna s koroškimi Slovenci. Mislim, da oddaji ne manjka potrebnega humorja.

Žena iz Železne Kaple:

Malo nekaj bi morali pokazati

tudi iz naše tovarne Obir. Na to smo zelo čakali. Kaj bo? Ali bo v tej tovarni še delo, ali ga ne bo? Drugače pa je oddaja zelo uspeša.

Franci Krušič, Bilčovs:

Positivno je, da se je s temi oddajami začelo. Na splošno sem opazil veliko navdušenja nad to oddajo. Oddaja nagovori namreč tudi take, ki sicer ne kažejo, da so Slovenci. Želim si kratkih vesti.

Pripravil Vincenc Gotthardt

„Dober dan, Koroška“ v časopisih

Predstavitve prvega slovenskega TV sporeda v Avstriji je bila po svoje svetovljanski, demokratični ukor tistemu vzdušju in ravnanju v deželi Koroški, ko je materinščina drugega naroda v deželi, slovenščina, še zmerom pastorka v javnosti. Govorniki so v svoje nemške izjave vpletali vsaj tri slovenske besede: dober dan, Koroška. Te tri besede je slišati tudi v nemških oddajah celovškega radia in TV; malo, a ne nepomembno.

Jože Šircelj, DELO, 31. marca 1989

Podgorski zeigte sich erfreut darüber, daß „die Sache im Kuratorium so glatt und einstimmig angenommen wurde“. Er, der selbst im burgenländischen Trausdorf unter Kroaten wohnt, fügte hinzu, daß es „nicht der deutschen Sprache bedarf, um ein Österreicher zu sein“. Vielmehr sei die Muttersprache für die Minderheiten ein wichtiger Faktor zur Wahrung ihrer Identität, wie im allgemeinen „auch die Minderheit etwas über sich selbst, reflektiert durch ein Medium, erfahren möchte“.

Anton Leiler, Kleine Zeitung, 31. marca 1989

Neben Cornelia Vospornik werden auch Danica Urschitz und Mira Grötschnig den Ansagepart übernehmen, ein Dreigestirn, daß manche deutschsprachige Kolleginnen auf die Plätze verweist.

Ilse Brömme, Volkszeitung, 31. marca 1989

Lange genug hatte es gedauert, bis sprachliche Bedürfnisse einer österreichischen Minderheit auch vom Fernsehen wahrgenommen wurden. Unter dem Titel „Dober dan, Koroška“ (Guten Tag, Kärnten), jeweils am Sonntag zwischen 13 Uhr und 13.30 Uhr im lokalen Teil von FS 2, wollen die Gestalter versuchen, das gegenseitige Verständnis zwischen der slowenischen Volksgruppe und der Mehrheit zu fördern. Die Sendung wird rein in slowenisch ausgestrahlt, es wird auch keine deutschen Untertitel geben.

KURIER, 2. aprila 1989

„DOBER DAN, KOROŠKA“

Tokrat bo slovenska televizijska oddaja ob 12.40 v FS 2. V nedeljo, 16. aprila, pa spet ob 13. uri

Občni zbor kmetijske zbornice v Krastowitzu

Kot smo pričakovali, je bila osrednja tematika občnega zbora vprašanje vključitve Avstrije v EGS in pa vprašanje nadaljnjega subvencioniranja kmetov. Poleg tega je bil soglasno potrjen obračun kmetijske zbornice iz leta 1988, ki prikaže izdatke v višini 540,5 milij. šil. in dohodke v višini 614,2 milij. šil. Mandatarja SJK dipl. inž. Štefan Domej in Janko Zwitter sta pritrtila proračunu, istočasno pa je zbornični svetnik Domej izrazil nekaj zahtev SJK.

„Če že govorimo o tem, da je treba odpreti evropski prostor in pa prostor Alpe-Jadran, potem si želim, da bi strokovni časopis „Kärntner Bauer“ prav tako dokazal odprtost s tem, da bi imeli tudi mandatarji drugih frakcij možnost objavljajanja svojih stališč in komentarjev v tem časopisu,“ tako dipl. inž. Štefan Domej. Nadalje je Domej ugotovil, da mandatarja SJK nista zastopana v predsedstvu kmetijske zbornice, in zaradi tega manjka informacija iz prve roke. Zato se je

zavzel za to, da predsedstvo kooptira zastopnika SJK, ki bi imel tudi pravico svetovanja. To željo pa je predsednik kmetijske zbornice Deutschmann odklonil z argumentacijo, da po zakonu ni možno kooptirati nekoga v predsedstvo, vendar pa so člani predsedstva seveda pripravljene za pogovore, v katerih bi SJK dobila informacije. Ponočno pa se je Domej zavzel tudi za dvojezično izobraževalno in svetovalno ponudbo kmetijske zbornice. Deutschmann je na to dejal, da je kmetijska zbornica seveda pripravljena poslati tudi slovenskim kmetom izobraževalnega referenta, „kajti nobeden od Korošcev, ki pač obvlada dva jezika, naj ne more reči, da nima izobraževalne in svetovalne ponudbe s strani kmetijske zbornice“, tako Deutschmann. (To seveda v nemščini, se razume.)

Sekcijski vodja ministrstva za kmetijstvo dr. Walter Klasz pa se je v svojem referatu poglobil v vprašanje možnega vstopa Avstrije v EGS in je prikazal aspekt bodočnosti v pospeševanju kmetijstva v Avstriji. V svojem referatu se je Klasz oprl na študijo univ. doc. Schneiderja o EGS, ki v glavnem pravi, da bo avstrijsko kmetijstvo le deloma moglo konkurirati z drugimi

državami v EGS. Vzrok za to so višji produkcijski stroški, dražja obratna sredstva in pa manjše storitve. Pri razlikah v dohodku pa ne gre vedno le za neugodne strukture, ampak so vedno večjega pomena tudi zmožnosti vodje kmetijskega obrata.

Dr. Klasz je nadalje ugotovil, da se je ekososialna pot v kmetijstvu pri nas izkazala kot pravilna, ter da gre že tudi v EGS razvoj v to smer. Da pa nacionalni trud sam ne bo zadostoval, da bi rešili avstrijsko kmetijstvo v EGS, o tem je bil referent prepričan.

Pri celotni diskusiji o EGS pa ne more biti cilj zavira tehničnega napredka, ampak bo potrebno, da si bomo postavili druge cilje, kot bo to npr. pospeševanje alternativne produkcije in kvalitetnih kmetijskih proizvodov. „Še posebno pospeševati pa bo v bodoče treba zastavljene regije, za kar so po vpraševanijih najbolj učinkovite direktne podpore,“ tako Klasz.

Zbornični svetnik Janko Zwitter je nato v diskusiji dejal, da je prav ponosen na to, da se je SJK kot prva frakcija v kmetijski zbornici jasno izrekla proti vstopu Avstrije v EGS. Kot dokazuje sedanja diskusija, bi avstrijski kmetje utrpeli

v EGS na vsak način več škode, kot bi imeli koristi, in bi prišlo brez dvoma do velikega opuščanja kmetijskih obratov. „Pri celotni diskusiji o možnem vstopu Avstrije v EGS pa seveda tudi ne gre prezreti vprašanja nevtralnosti, ki je očitno nezdržljiva z vstopom v veliko gospodarsko tržišče,“ tako Zwitter.

H. St.

Predaja kmetije iz človeškega vidika

Pri predaji kmetije lahko nastanejo težave v medčloveških odnosih. Konflikt med generacijami je nekaj povsem navadnega, posebno še na kmetijah, kjer po navadi živijo dve ali tri generacije pod eno streho. Kje so vzroki za težave v medčloveških odnosih in kako je možno premostiti generacijski konflikt, o tem je referiral v okviru Globaškega izobraževalnega tedna dipl. inž. Heiner Herzog, ki je v štajerski kmetijski zbornici referent za ta vprašanja.

V svojem referatu je dipl. inž. Herzog načelno poudaril, da je vsaka kmetija primer zase in da je možno povedati le osnovne stvari, ki po navadi otežkočajo predajo kmetije. Realnost je taka, da v družinah člani le redkokdaj govorijo o tej problematiki, dokler ne postane aktualna. „To pa je že prva glavna napaka,“ tako Herzog. Pri predaji kmetije imajo tri skupine svoje legitimne interese. In sicer je to kmet, ki preda svoj obrat v mlajše roke in si pričakuje socialno varnost v starosti in po navadi želi tudi po predaji kmetije pravico po soodločanju. Mladi kmet oziroma kmetica, ki prevzame kmetijski obrat, hoče, da dobi kmetijo v celoti, ki zagotavlja nadaljnjo existenco; hoče odločati samostojno in si po navadi želi samostojno družinsko življenje. Dediči, ki pa grede od kmetije, pa seveda hočejo primerno odpravnino. Pri vsem tem je treba najti obliko predaje, ki ne obremenjuje mladega kmeta, da ta lahko računa s produktivnostjo obrata.

Velik problem, ki lahko nastane med generacijama, ima pogostokrat vzrok tudi v tem, da se spreminjajo tudi človeške vrednote. Medtem, ko je pri starejši generaciji bil najbolj dragocen obrat, pri mladini že po navadi

stoji v središču človek. Prav v tem oziru se mora starejša generacija zgledovati pri mladini, kajti v primeru prevelikega vrednotenja gospodarskih faktorjev mora nujno priti do težav pri predaji kmetije.

Mlademu kmetu, ki prevzame kmetijski obrat, je treba dati isto finančno osnovo, kot jo imajo dediči, ki grejo na delo, drugače morajo nastati emocije. „Čas se je spremenil, in ne gre, da bi bil mlad kmet doma hlapec ali poceni delovna sila posestnika,“ tako Herzog. Problemi nastanejo tudi zaradi tega, ker je postal starostni razmak med generacijami manjši in je pogostokrat tako, da obrat nudi existenco le eni družini in si mlad kmet zaradi tega poišče delo kje drugje in pozneje sploh ni več pripravljen, da bi prevzel obrat od staršev. Tako pride pogostokrat do propada kmetij. Iz vseh teh razmišljanj je treba predajo kmetije pravočasno načrtovati, dati mladi družini prostor za samostojno življenje, samostojno odločanje in tudi pravico, da živi po drugih načelih in z drugimi vrednotami, kot so jih imeli posestniki kmetij. „Trebajo imeti do mladine zaupanje, pa četudi to včasih ni lahko,“ tako dipl. inž. Herzog.

H. St.

Diskusija o skupnem časopisu

V klubu KDZ v Celovcu sta glavni urednik Slovenskega Vestnika Ivan Lukan (desno) in glavni urednik Našega tednika Silvo Kumer (levo) diskutirala o možnostih skupnega slovenskega časopisa. Diskusijo je vodil glavni urednik Nedelje Hanzi Tomažič. Glavni urednik Našega tednika je zastopal mnenje, da bi bil predpogoj za tak časopis prej poenotenje slovenskih političnih struktur, Ivan Lukan pa je menil, da bi pod določenimi pogoji in s pripravljenostjo vseh to bilo možno tudi že prej.

Bilčovs: slovo od Hanzija Einspielerja

Hanzi Einspieler

Minulo soboto, 1. aprila, smo se poslovili na bilčovskem pokopališču od 65-letnega Hanzija Einspielerja, p. d. Črnijsa na Rutu, ki se je nekaj dni prej smrtno ponesrečil pri delu. Že nekaj let je bil Hanzi Einspieler v pokoju, vendar ko je veljalo pomagati sorodnikom in znancem, je brez tveganja vstal in jim je šel na roko. Tak je bil njegov značaj, namreč, da si je vzel čas za svojega sočloveka, da mu je pomagal, kjer je le mogel. Kot je sam vedno spet dejal, je največja življenjska vrednota človek, ki je pri njem stal vedno v središču, ne pa stremenje po profitu in materialnih dobrinah. Tako mu tudi nikoli ni bilo škoda časa, da se je vsedel s kom k mizi, z njim popil glažek vina in se včasih zabaval, še večkrat pa diskutiral dolge ure o tem ali onem, kar mu ni šlo v glavo. Bil je zelo kritičen, a tudi samokritičen mislec, katerega največji užitek je bil, če je lahko prebiral časopise, magazine in knjige ter o prebrnem mislil včasih cele noči.

Užival je, kadar smo sedeli, govorili, se zabavali in peli, kajti v tistih urah je lahko odložil vse temne misli na preteklost. Njegova življenjska pot ni bila posejana z rožami, še posebno grenkobo življenja pa je moral Črnijev ati doživeti v času druge svetovne vojne, ko je bil nekaj časa pri voja-

kih, nato pa pri partizanih. Nato pa je bil dvakrat obsojen na smrt, česar vse življenje ni mogel pretrpeti. Njegovi materi je takrat s številnimi intervencijami in prošnjami uspelo rešiti sina pred smrtno usodo.

Kdor je to vedel, je razumel, da je bil rajni mnogokrat globoko zamišljen in je tako dobil med svojimi kolegi pri celovski občini, kjer je bil prej dolga leta nastavljen, naslov bilčovskega filozofa. Kot rečeno, pa je bil vesel vsake priložnosti za družabnost, kjer je znal s svojo duhovitostjo razvedriti ljudi in je bil tako povsod izredno priljubljen. Njegov odkrit in pošten značaj, njegovo vrednotenje človeškega življenja nam je bilo zgled v medčloveških odnosih. Pogrešali ga bomo.

Žalujoci družini in sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

stih

Loče: umrla je Zlanova mati

Po daljši, težki bolezni je v 82. letu starosti preminula v Podgorjah Zlanova mati, Roza Tarman. Rojena na Mikulovem v Rutah, iz znane rodbine, ki je pretrpela v dobi nacizma toliko gorja, je tudi sama z zavedno Zlanovo družino, z možem in tremi majhnimi otroki morala v pregnanstvo. Zlom nacifašizma je sicer omogočil vrnitev domov, toda skrbi in trud ob izropanem ognjišču, ob novem začetku so bili težki dovolj. Komaj, da je bila kmetija zopet urejena, je prerana smrt moža naložila materi dodatno breme in le z marljivo pomočjo doraščajočih otrok je domačija preživela.

Polagoma so jo začele zapuščati moči, a še vedno je z velikim trudom pomagala v hiši in se z ljubečim srcem posvetila vnukom, vse do takrat, ko je za vedno

omahnila izmučena roka. Pokojno Zlanovo mater smo v nedeljo na loškem pokopališču položili k zadnjemu počitku. Žalne obrede je opravljal še ne dokončno ozdraveli domači župnik Jakob Škofič ob asistenci nečaka rajne, župnika Janeza Zittererja. Cerkevni zbor pa je sooblikoval bogoslužje in pokojnici zapel slovo ob odprtem grobu. Tam je tudi predstavnik Zveze slovenskih izseljencev v obeh deželnih jezikih orisal življenjsko pot matere ter se ji zahvalil za narodno zvestobo, ki jo je kljub preganjanju ohranila do svojega zadnjega vzdihla. Žalni glasbeni okvir pa so dali godbeniki, železničarji iz Beljaka.

Zlanova mati naj v miru počiva v domači zemlji, vsem njenim vija naše iskreno sožalje. F. Č.

ČESTITAMO

Minulo nedeljo je obhajal svojo 80-letnico **Franc Oitzl** z Brnce. Za visoki življenjski jubilej mu iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Te dni praznuje svoj 80. rojstni dan **Jurij Želodec** iz Podjune pri Globasnici. Za njegov lepi življenjski praznik mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let.

Danes praznuje svoj 79. rojstni dan **Franc Lienhardt** iz Libuč. Za njegov praznik mu iskreno čestitamo in mu želimo vse najboljše, posebej še zdravja, zadovoljstva in božjega blagoslova.

Svojo 75-letnico obhaja te dni gospa **Sabina Olip** iz Sel. Slavljenci za njen praznik iskreno čestitamo in ji želimo še veliko zdravih, srečnih in zadovoljnih let.

V Sinči vasi praznuje te dni **Rudolf Koren** svoj 75. rojstni dan. Za njegovo okroglo obletnico mu iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Rosi von Blumental, ki se nahaja v svojem rojstnem kraju na Žihpoljah, iskreno čestitamo za njen 75. rojstni dan in ji želimo še veliko zdravja in sreče na njeni nadaljnji življenjski poti.

Svojo 50-letnico je slavil te dni **Franc Verdel** iz Borovelj. Ob srečanju z Abrahamom mu iskreno čestitamo in mu kličemo še na

enkrat toliko zdravih, srečnih in uspešnih let.

Ana in Lovrenc Tomaž iz Sinče vasi obhajata v teh dneh srebrno poroko. Za družinski praznik jima iskreno čestitamo in jima želimo še veliko zdravih in srečnih let.

Te dni je obhajal rojstni dan **Franci Roblek, pd. Pušelj**; tudi njemu želimo vse najboljše. Dolgoletnemu občinskemu odborniku čestita EL Sele.

Na Ravnah pri Rožeku bo praznovala v ponedeljek svoj 60. življenjski jubilej gospa **Matilda Lepuschitz, pd. Fugarca** na Ravnah. Jubilatki želimo vse dobro.

V Libučah pri Pliberku je praznovala svoj 50. rojstni dan gospa **Marija Daniel**. Nekdanji dopisniki Našega tednika k temu jubileju iskreno čestitamo in ji želimo še naprej vse najboljše. Številnim čestitkam se pridružuje tudi domača društva.

Milanu in Kristini Rasinger se je rodila hčerka, ki ji bosta dala ime Irina. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT.

Radiška fara je v zadnjem tednu dobila kar tri mlade faranke — **Hildi Hribernik** se je rodila hčerka **Nikola-Ramona, Aniju in Manfredu Guggenbichlerju** hčerka **Tanja in Heidlji in Andreju Lampichler** hčerka **Nadja**. Srečnim staršem iskreno čestitamo.

Moniki Mlinar in Marjanu Oražetu se je rodila hčerka **Katja**. Tudi njima iskreno čestitamo.

Vigredni koncert v Kotmari vasi

Že prava navada je postal vsakoletni vigredni koncert, ki ga prireja SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi pod geslom „S pesmijo v pomlad“. Veliko število poslušalcev iz bližje in daljne okolice se je zbralo tudi letos v nedeljo, 2. aprila, v dvorani naše ljudske šole.

V pozdrav je zapel domači mešani zbor Meškovo „Prisego“, ki jo je uglasbil France Cigan. Nastopajoče zборе, občinstvo pa častne goste je pozdravil predsednik Emil Muri. S svojim obiskom so počastili vztrajno delo župana **Josefa Struger**, ravnateljica kotmirške šole **Walpurga Janša**, vrsta občinskih odbornikov, župnik **Maks Michor** pa tajnika **SPZ in KKZ dr. Janko Malle** in **Nužej Tolmajer**.

V prvem sklopu je zapel mešani zbor pod vodstvom marljivega in zelo prizadevnega dirigenta **Joška Packa** še tri pesmi. Prav prijetna in osvežilna je bila naslednja točka. Nastopili so namreč najmlajši pevci in pevke pod vodstvom **Ušije Schellander**, **Marjan Adlassnig**

pa je povedal še **Stritarjevo** pesmico „V šoli“. Najmlajšim so sledili nekoliko večji, in sicer mladinska instrumentalna in pevska skupina, ki se je menda v takem sestavu poslovlila. Toda tudi mladina ne more sedeti križem rok doma, zato pričakujemo, da se bodo spet znašli skupaj in nas razveseljevali s svojim prepevanjem in igranjem. V Kotmari vasi deluje že nekaj let glasbena šola, zato sta pokazala tudi **Borut Živkovič** na kljunasti in **Darko Wakounig** na prečni flavti nekaj iz svojega znanja. Na kitari ju je spremljal učitelj **Roman Verdel**.

SPD „Gorjanci“ si je zastavilo za cilj tudi boljšo povezavo med posameznimi društvi. Tako je letos povabilo v goste „Plazniška dekleta“, ki jih vodi **Irena Brežjak**. Z zanimanjem je sledilo občinstvo njihovemu ubranemu prepevanju.

Za zaključek pa je nastopil spet domači mešani zbor. Posamezne točke so povezovali muhasto duhovito **Vesna Krelvelj**, **Nadja Struger** in **Hanzi Waschnig**.

Globaški kulturni in izobraževalni teden — zakaj je še potreben?

MoPZ „Slava Klavora“ iz Maribora

Slovensko kulturno društvo Globasnica, Slovensko prosvetno društvo Šteben in Zelena izobraževalna delavnica narodnih manjšin so od 27. 3. — 2. 4. 89 prirejali že tradicionalni 17. Globaški kulturni teden. Značaj kulturnega tedna je bil v glavnem izobraževalni, težišče pa so bile kulturne prireditve. Prav posebno pa so društveniki posvetili pozornost lepi izgovorjavi pismenega slovenskega jezika.

Nastopil je znani igravec **Polde Bibič** in posredoval slovensko sporočilo iz zakladnice slovenske literature. Glasbeni okvir ob **Bibičevem** nastopu je poskrbel kitarist **Janez Gregorič**. Nad 70 otrok pa se je zbralo na otroškem popoldnevu. Nastopila je igralska skupina **PD „Lipa“** iz **Velikovca** z igro „Norčije v gledališču“. Zelo kreativno so se udeleževali mlajši skupno s skupino „Štirje J“. Otroci so peli, se igrali, marsikateri pa je pokazal svoje znanje na bobnu ali drugih instrumentih. S predavanjem **dipl. inž. Wilhelma Heinerja Herzoga** o predaji kmetije iz človeškega vidika in **dr. Emila Smolniga** o strahu in vzrokih za nevrozo in organskih obolenjih so društveniki podčrtali izobraževalni značaj kulturnega tedna. Kulturni teden so zaključili pevci **MoPZ „Slava Klavora“** iz Maribora pod vodstvom **Bojana Goriča**.

Domačim društvenikom je uspelo pripraviti zanimiv in zelo kvaliteten kulturni teden. Zanimanje s strani občanov pa iz neznanih vzrokov od leta do leta nazaduje. Čemu je potem še potreben kulturni teden?

Ali naj kulturni teden še naprej nudi samo izobraževalne prireditve in gostovanja, ali pa naj vsebuje kulturno ustvarjalnost društev? Človeku se vsiljuje misel, da se prireja kulturni teden samo še zaradi tradicije. Temu pa gotovo ni tako. To potrjujejo dobro izbrana predavanja. Prav zato se naj v bodoče previdno načrtuje celoletno delo in s tem tudi podkrepi program kulturnega tedna. Na vsak način bo potrebno, da optimizem in trud, ki ga društveniki z velikim idealizmom vlagajo v kulturno delo, povrnemo s številnejšim obiskom.

Važna pa bo tudi moralna podpora (ne samo materialna) s strani osrednjih političnih in kulturnih organizacij ter slovenskega časopisja za takšne in podobne prireditve, kot je kulturni teden. Marsikaterega predstavnika so letos v Globasnici pogrešali.

Kulturni teden naj od vseh dobi spet važnost, katero si po svoji vsebini tudi zasluži.

Bernard

k u l t u r n i
s t e n o g r a m„café noir“ — pesniška
zbirka Leva Detele

Ob petdesetletnici pesnika in pisatelja Leva Detele, 2. aprila 1989, je na Dunaju izšla avtorjeva nova pesniška zbirka „café noir“. V njej so zbrani slovenski lirični teksti, ki v knjižni obliki še niso bili objavljeni. Knjigo, ki stane šil. 100,—, je mogoče naročiti tudi na naslov: Lev Detela, Donau-stadtstr. 30/16/16, 1220 Wien/Dunaj.

Razstava
Franza Wiegeleja

V sredo, 5. aprila, je v koroški Deželni galeriji, Burggasse 8, v Celovcu bila odprta posebna razstava Franza Wiegeleja pod naslovom „Grafično ustvarjanje“. Razstava je odprta do 7. maja.

Bled — slovenski PEN

Od srede, 17., do 19. maja 1989 prireja slovenski PEN na Bledu v Park Hotelu že 22. letno mednarodno srečanje pisateljev. Glavna tema srečanja je „Kako preseči deficite preteklosti med Vzhodom in Zahodom“ in pri dveh okroglih mizah bo govor o „Domovini in eksilu“ in „Literaturi v eksilu“, pri tretji okrogli mizi pa se bojo pisatelji menili o „Politiki in literaturi na Vzhodu in Zahodu“. Predstavitev sodobne književnosti dežele udeleženske in literarni večer bosta zaokrožila literarno plat srečanja.

Leo Lukas v UNIKUM

V sredo, 5. aprila, je štajerski kabaretist Leo Lukas gostoval s svojim solističnim programom „Der Idiotisch“ v UNIKUM na celovški univerzi. Lukas je 1988. bil nagrajen s salzburškim bikom in sodi med največje talente avstrijske kabaretistične scene. „Der Idiotisch“ je njegov tretji samostojni program in je usmerjen v literarno-sodobno kritičnost ter sodi v tradicijo Tucholskega, Soyferja in Kreislerja.

Igralci SPD „Dobrač“ so na Brnci predstavili igro SENCE

Zbujanje občutka brezbesednosti

Nekatere igre po naših društvenih odrih ostajajo zaradi gostobesednosti neme. To pa nikakor ne velja za igro SENCE, ki so jo v soboto, 1. aprila 1989, predstavili igralci SPD „Dobrač“ pred skoraj 500 obiskovalci v kulturnem domu na Brnci. Izhodišče za to igro je bila Bevkova drama KAJN, ki so jo igralci skupno z režiserjem Petrom Militarovom priredili za današnji koroški utrip v deželi, še posebej pa so postavili pred koroške Slovence ogledalo, v katerem se zelo ostro in jasno prepoznajo. Gre za narodno odtujevanje, gre za nesoglasja znotraj narodne družine (v igri za nesoglasja med družinskimi člani), skratka, gre za izpoved, ki tudi v trenutkih molka na odru ne obmolkne. Ustvarjalni nemir, ki je bil vklesan v skupino pred petimi leti, je tudi tokrat najboljšo odmeval z brnškega odra.

Domači, vendar ne vsakdanji motiv ob simbolu statev in pesmi, je uvedel v igro. Obujen je bil spomin na stare čase, na sta-

Oni ni mi na brnškem odru. Nezmožnost dveh različno mislečih skupin živeti ena poleg druge.

ro vaško, ljudsko kulturo. Peseem „Lipa zelenela je“, ki se je vlekla skozi vso predstavo, je prepuščala asociacije vsakemu posamezniku. Nepravilna bi bila gotovo asociacija s pogrebom, kljub temu pa je bilo v vsej igri čutiti neko odmiranje na eni strani, rojstvo zavesti pa na drugi. V zgoščeni odrski govorici je bila prikazana že več stoletij stara dilema. ONI in MI. „Povsod po svetu je tako. Človek človeku skoraj ne dovoli imeti dobrega

sosesta“ (Gledališki list). Igra ne zagovarja ne enega ne drugega sosedu. Nakaže pa komunikacijske motnje in nerazumevanje.

Brnškim igralcem je z za današnji čas prikrojeno igro uspelo v vsakem posamezniku v dvorani ustvariti občutek, ki ga z besedami ni mogoče opisati. Mnogi, ki so bili v dvorani, so prav gotovo začutili neko onemoglost, ki je niso mogli izpovedati ne prej ne sedaj. Z besedami gotovo ne. In ko se eden iz-

Primorska poje že dvajseto leto

Mešani pevski zbor „Oton Župančič“ iz Štandreža

Prejšnji petek, 31. marca 1989, se je v kulturnem domu v Novi Gorici začela letošnja pevska revija „Primorska poje“, ki je primerljiva z nam bolj poznano pevsko revijo „Od Pliberka do Traberka“. „Primorska poje“ vključuje slovenske zборе z obeh strani meje in letos poteka že dvajsetič. Ob tej priliki je izšel tudi obširen slavnostni katalog, v katerem niso navedene le vse prireditve, ampak tudi podatki o njeni dvajsetletni rasti.

Zaključna prireditev, t. i. jubilejni koncert Primorska poje 89, bo v soboto, 22. aprila 1989, ob 20.30 v tržaškem kulturnem domu.

V soboto, 1. aprila, je bil koncert v izolskem kulturnem domu, na katerem so predvsem presenetili trije mladi zbori: mešani pevski zbor „Oton Župančič“ iz Štandreža, ki ga vodi mlad dirigent Miran Rustja, nadalje tržaški mešani zbor „Trst“ pod vodstvom mladega zborovodje Andreja Pegana in moški pevski zbor „Provox“ iz Nove Gorice, ki ga vodi dinamični Jožko Harej. Predvsem pri zborih Trst in Oton Župančič se je pokazalo, kakega pomena je vzgoja in izobrazba mladih zborovodij, ki se potem lahko orientirajo po izkušanih, kakršnega ima Provox.

„Primorska poje“, ta pevska revija, ki že dvajset let presega meje, je tudi eden od tistih kamenčkov, ki sestavljajo mozaik pestrega skupnega slovenskega kulturnega prostora.

-wafra-

med družinskih članov odloči, da bo dal posekati za veselico ONIH najlepšo lipo, ki jo bodo uporabili kot mlaj, je dosežena tista točka, ko se temu početju uprejo drugi družinski člani. V igri gre namreč za dve povsem različno misleči skupini, ki sta nezmožni živeti ena poleg druge.

Naj so na tem mestu omenjene tiste osebe, ki so posredovale ob petletnem jubileju ponovne odrske poživitev na Brnci tako igralsko, jezikovno in tehnično izpiljeno igro: Štefan Hudl, Lojzi Gallob, Marjan Gallob, Regina Wutti, Zofija Debevec, Hanzi Urschitz, Marija Hrovath, Olga Gallob in Peter Krawanja. To so bili igralci na odru. Sicer nevidno, a za odrom so za brezhiben potek igre poskrbeli Hubert Pichler in Peter Krawanja (glasbena oprema), Zoran Najdenov in Janez Debevec (luč). Režiral je Peter Militarov, za sceno je poskrbel Dušan Sedej, za njeno izvedbo Janez Debevec. Kostume je oskrbela Polona Kus. Vodja predstave je bila Liza Koren.

Omeniti pa je tudi treba, da je bil ob 5-letnici ponovnega odrskega delovanja izdan tudi informativni gledališki list. Naj od številnih častnih gostov omenim le Slavico Kropiunik, režiserko in botro zdajšnje igralske skupine SPD „Dobrač“.

Brnški igralci so z igro SEN-CE tudi tokrat dokazali, da znajo spregovoriti tudi v odrski govoric. Kar jim lahko drugi koroški odri poleg profesionalnosti zavidajo, je tudi vsakokratni številni obisk.

Vincenc Gotthardt

Barvni praelementi med ultramarinom

Deset del v ultramarinem ob-jemu razstavlja od ponedeljka, 3. aprila, pa do petka, 28. aprila, Rudi Benetik v bolšperski galeriji „am Rossmarkt“. Ta mlada galerija se je zadnja leta razvila v razstavišče predvsem mladih in nekonvencionalnih likovnikov, pri čemer zelo rada vabi k sodelovanju in na razstave tudi mlade slovensko-koroške likovnike. Lani, kot smo v NT poročali, je razstavljal Karel Vouk.

Galerija pa služi tudi literarnim branjem in 17. aprila bo bral iz svoje nove zbirke Andrej Kokot. Zbirko je likovno opremil Rudi Benetik.

Kot že rečeno, Benetik tudi na sedanjih razstavi ostaja zvest svoji ultramarinški fazi in intarzijam podobni vrtniki svetlo in temno-vijoličaste barve to modrino le še poudarijo. Pa tudi odtenki modre se prelivajo in razlikujejo, kar odvisi od nanosov barve na ploskev.

Dela se razlikujejo predvsem po velikosti — od dveh skoraj celostenskih slik pa do maloposkovnih sega paleta razstavljenih del, ki jih je možno tudi kupiti.

V razgovoru z Našim tednikom je Benetik na vprašanje, ali se počasi obrača od ultramarinske barve, ker so opazne že druge barve, dejal, da so te trenutno še bolj vzporedni pojav in so le bolj neki praelementi ali arhetipi, da pa je vladavina ultramarinske slej ko prej neomajna.

Kot tujek, a na ultramarinški podlagi, pa deluje v razstavi „zlato rog“, medinast rožiček v bronasti barvi. Nemogoče, da bi ga kdo mogel spregledati . . .

Vernisaža v ponedeljek zvečer je za Bolšperk bila pravi družbeni dogodek in razveseljivo predvsem za umetnika je bilo, da so se je udeležili številni Globašani z županom Sadjakom na čelu.

-wafra-

Prijetne barve, nenavadni motivi in nova tehnika v „galeriji pod arkadami“

Corrado Damiani v Mohorjevi galeriji

Simbolični namigi v luči povelečevanja

Pretekli petek, 31. aprila 1989, je Pavle Zablatnik v Mohorjevi galeriji odprl razstavo grafik Corrada Damianija. Vabilo je bilo trojezično, tako tudi naslov: „Duša slik / Die Seele der Bilder / L' anima delle immagini“. Umetnik sam je pripeljal na odprtje razstave tudi svojo ženo in hčerko. Žena mu je bila prijeten tolmač, ko je razlagal svoje radiranke.

Trojezičen večer ob mednarodno priznanem umetniku v Mohorjevi galeriji je dal čutiti del tistega ozračja, ki prevladuje v umetniških galerijah v Benetkah. Tam namreč en sam jezik nikdar ne prevladuje, kadar gre za mednarodne razstave. Umetnik sam pa je v Benetkah študiral na mednarodni grafični šoli. Značilnost te razstave so zanimive in zelo prijetne barve, ki se razlivajo v barvne odtenke, ki zadobijo poseben ton. Tudi umetnika nikakor ni možno opredeliti kot abstraktnega slikarja. Njegove slike „merijo v smer mistike, poezije in ezoterike“ (Sergio Moles). Njegovi likovni namigi, izraženi v slikah, se kažejo v luči povelečevanja. Nedorečenost slik in včasih brezbarvnost dajeta slikam dušo. Fantazija ima v teh slikah prvo likovno izpoved.

vg

DSP: Pravica do samoodločbe in odcepitve naj sta normativni del ustave

Društvo slovenskih pisateljev v Sloveniji (DSP), eden od pobudnikov in duhovnih očetov procesa demokratizacije v Sloveniji, je imelo v torek, 28. 3. 1989, na svojem sedežu redni občni zbor. Poleg volitev odbora je seveda sporočilo društva, ki ga v celoti objavljamo, tista točka, ki je najbolj izstopala.

Ponovno je bil za predsednika društva izvoljen Rudi Šeligo, podpredsednika pa sta Tone Pavček in Dane Zajec. Veno Taufer bo naprej opravljal odgovorne posle tajnika Vilenice, v odbor pa so med drugim bili izvoljeni še Maja Haderlap, Milan Dekleva, Dimitrij Rupel, Andrej Inkret, Branko Hofman, Niko Grafenauer, Jaša Zlobec in drugi.

Sporočilo občnega zbora društva slovenskih pisateljev

O uveljavitvi in varovanju slovenske skupnosti

Soglašamo s Predlogom Slovenske demokratične zveze za uveljavitev in varovanje slovenske suverenosti, s predlogom, ki je bil naslovljen na Skupščino SRS. V skladu s tem apeliramo nanjo, naj v Osnutek amandmajev k ustavi SRS vključi tudi predlog za vpis pravice do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve, v normativni del ustave.

O ljubljanskem vojaškem procesu

Ljubljanski vojaški proces proti četverici je po našem prepri-

čanju tako pravno kot moralno sporen. Zato pozivamo slovenske državne organe — Skupščino in predsedstvo SRS — naj zadržijo izvršitev te sramotne sodbe, dokler pristojna skupščinska komisija ne bo izrekla dokončnega stališča o spornem vojaškem povelju in celotni sodni proceduri in njenem zakulisju.

O izrednih ukrepih na Kosovu

Zgroženi smo ob uvedbi izrednih ukrepov na Kosovu, tako zaradi njihove vprašljive ustavne podlage kot zaradi dejstva, da je kosovska skupščina sprejemala

in sprejela ustavne spremembe SR Srbije v prisostnosti tankov in specialnih odredov.

Prepričani smo, da je tako pomembno dejanje, kot je spreminjanje ustave, mogoče opraviti samo v svobodi in ob upoštevanju volje ljudstva. V zvezi s tem pozdravljamo in podpiramo ustanovitev in delo Odbora za zaščito človekovih pravic na Kosovu. Najvišji državni organi so nas proti naši volji naredili sokrivce za smrti, ki so jih povzročili njihovi nerazumni ukrepi.

Predsednik
Društva slovenskih pisateljev
Rudi Šeligo

PRIREDITVE

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
UPETEK,
7. aprila

Kulturno-glasbena oddaja: Teden slovenske drame, srečanje gledališč iz prostora Alpe-Jadran.

SOBOTA,
8. aprila

Duhovni nagovor (žpk. L. Kassl), Voščila (M. Hartmann).

NEDELJA,
9. aprila

Zbadljivke v aprilu.

PONEDELJEK,
10. aprila

10 let društva Kralj Matjaž iz Libuč (reportaža)

TOREK,
11. aprila

Halo, prijatelji.

SREDA,
12. aprila

Narodno-zabavna glasba. Večerna 21.00—22.00 — Zvočno pismo. Glasbena oddaja: slov. skladatelj A. Ajdič (A. Feinig)

ČETRTEK,
13. aprila

Rož — Podjuna — Zilja.

10. 4. 1989:
10 let „Kralj Matjaž“

V Libučah ima pevska kultura že dolgo tradicijo, pred desetimi leti pa so ustanovili MoPZ „Kralj Matjaž“. Svoj prvi nastop je imel ob priliki 70-letnice SPD „Edinost“ v Pliberku. Od vsega začetka si je novo ustanovljeni zbor prizadeval za plodno sodelovanje s sosednjimi kulturnimi društvi, pa tudi z drugimi narodnostnimi skupinami. Poleg nastopov na Koroskem je zbor kmalu začel nastopati tudi v sosednjih državah. Leta 1987 je izšla prva kasetna „Tam, kjer se čuje z gaja“ s posnetki „Kralja Matjaža“, tria Libuč in družine Lipuš.

Kako bogat je sad dela, ki ga je opravil „Kralj Matjaž“ v prvem desetletju svojega delovanja, je posebej razvidno iz obširne brošure ob 10-letnem jubileju. Svoje peske doseže pa so „Matjaževci“ — tako jih imenujejo domačini — predstavili na slavnostnem koncertu, ki je bil pred nedavnim v Švarcovi dvorani v Pliberku.

CELOVEC

ŠOLANJE ZA VODITELJE SKUPIN
Čas: od petka, 14. aprila, do nedelje, 16. aprila 1989
Kraj: Modestov dom v Celovcu
Prireditelj: Katoliška mladina

PLIBERK

Dvojezično branje:
„STAVKI, OBLIKOVANI IZ JEZIKOV“
Čas: petek, 7. aprila 1989, ob 19.30
Kraj: hotel Breznik v Pliberku
Bereta: Gerd Jonke in Gustav Januš
Prireditelj: EBZ na Koroskem

SELE

Ponovitev pustne igre SKUPNO STANOVANJE (Dragutin Dobričanin)
Čas: petek, 7. april 1989, ob 19.30
Kraj: farna dvorana v Selah
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo v Selah
Nastopa: Igralska skupina KPD „Planina“ v Selah

ŠENTJAKOB V R.
DELAVNICE

„Slovenščina, moj jezik“
Čas: nedelja, 16. aprila 1989, ob 14. uri
Kraj: župnišče v Šentjakobu
Vsebina delavnic:
GLASBA — vodita Roman Verdel in Tone Boschitz
ODRSKA DEJAVNOST — vodi Franci Končan
NOVINARSTVO — Hanzl Tomažič in Miha Vrbinč
Prireditelj: Katoliška mladina

ŽELEZNA KAPLA

II. FESTIVAL HARMONIKARJEV
Čas: sobota, 15. april 1989, ob 20. uri
Kraj: gostilna Podobnik v Beli pri Železni Kapli
Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na Obirskem

ŽELEZNA KAPLA

LOVSKI PLES
Čas: sobota, 8. aprila, ob 21. uri
Kraj: hotel Obir v Železni Kapli
Prireditelj: Lovski zbor Železna Kapla

LISNA

Romarski dan bo na belo nedeljo, 9. aprila 1989. Sv. maši sta ob 9. in 10. uri.

PLIBERK

POMLADNI KONCERT pihalne glasbe
Čas: sobota, 8. april 1989, ob 20. uri
Kraj: v dvorani Schwarzl v Pliberku
Sodelujejo: Godba na pihala Prevalje, vodi Darko Jevšnikar, ansambel prečnih flaut Glasbene šole Pliberk, vodi Hildegard Petritsch, in Godba na pihala Šmihel, vodi Hanes Košutnik.
Prireditelj: Društvo godba na pihala Šmihel

DOBRLA VAS

Ustanovni občni zbor
društva upokojencev PODJUNA
Čas: nedelja, 9. april, ob 9.45
Kraj: Kulturni dom v Dobri vasi

Hočete živeti zdravo?

Kljub temu pa belite z umetnimi barvami!
Apro je naravna in kakovostna barva, ki jo danes spet vedno bolj uporabljajo. Da boste živeli med zdravimi štirimi stenami,
SE OBRNITE NA:
Jože Blažej, Letina 8, 9143 Šmihel, tel. 0 42 353 25 48

ŠMIHEL

Premiera igre
OPALO IMA VSAKDO RAD (John Patrick)
Čas: sobota, 8. april, ob 20. uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Nastopajo: igralci KPD Šmihel
Prireditelj: KPD Šmihel
Ponovitev igre: v nedeljo, 9. 4., ob 14.30

ŽELEZNA KAPLA

PONIŽANI IN RAZŽALJENI
Pesmi zatiranih narodov
Čas: sredi, 12. aprila 1989, ob 20. uri
Kraj: farna dvorana v Železni Kapli
Nastopa: MePZ „Rož“ iz Št. Jakoba v R.
Prireditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

ROŽEK

SKUPNO STANOVANJE
(Dragutin Dobričanin)
Čas: sobota, 8. april 1989, ob 20. uri
Kraj: v veliki dvorani na Muti (Woschitz) v Rožeku
Prireditelj: Kulturno društvo „Peter Markovič“ v Rožeku
Nastopa: gledališka skupina Katoliškega prosvetnega društva „Planina“ v Selah

ŠKOFIČE

80-LETNICA SPD „Edinost“ v Škofičah
Čas: sobota, 8. aprila, ob 19.30
Kraj: v prostorih nad Posojilnico v Škofičah
— Otvoritev novih društvenih prostorov
— Razstava slik Heinza Hescha
— Nastopajo domači pevski zbor, Trio iz Roža in Vaščani pojo
Prireditelj: SPD „Edinost“ v Škofičah

PLIBERK

OBČNI ZBOR MoPZ „Kralj Matjaž“
Čas: nedelja, 9. april 1989, ob 10.30
Kraj: pri Brezniku v Pliberku

Popravek

V prevodu pogovora z univ. prof. dr. G. KREMNIŽEM o položaju Okcitancev v južni Franciji sta se zgodili dve neljubi napaki:

1. Vprašanje, „Ali lahko govorimo o okcitskem raziskovanju v nemško govorečem prostoru?“ bi se moralo nanašati na čas profesorjevega študentskega bivanja v Montpellieru in se glasil: „Ali lahko govorimo že v tem času o okcitskem raziskovanju v nemško govorečem prostoru?“ (Danes igra prav nemška sociolingvistika za okcitsko jezikovno znanstvenost bistveno vlogo.)

2. Odgovor profesorja na vprašanje: „Kakšne so politične zahteve Okcitancev?“ se je glasil: „Okcitanci nimajo enotne politične organizacije, ki bi interese Okcitancev zastopala pred francosko vlado. (. . .)“.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroskih Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in poslovodni tajnik Hubert Mikal, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), urednika Franc Wakounig in Vincenc Gotthardt, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

CELOVEC

GOSPEL-ROCK FESTIVAL
Čas: petek, 14. aprila 1989, ob 19.30.
Kraj: Modestov dom v Celovcu.
Igrajo: OUTI & LEE; REJOICE, Freilasung (Nemčija).
Prireditelj: Katoliška mladina

BILČOVŠ

KONCERT „NAŠA VIGRED“
Čas: nedelja, 9. april 1989, ob 19.30
Kraj: avla ljudske šole v Bilčovsu
Nastopajo: otroški zbor, MePZ, MoPZ
SPD „Bilka“ in instrumentalna skupina
Prireditelj: SPD „Bilka“

ŠENTJAKOB V R.

ZVOČNOST SLOVENSkih POKRAJIN
Večer ljudskih pesmi in glasbil
Gostuje: TRIO TERLEP iz Ljubljane
Čas: nedelja, 9. april 1989, ob 20. uri
Kraj: v Kulturnem domu v Šentjakobu
Srečanje s starimi glasbilo — drumelca, oprekelj, žvegla, trstenke, piščali . . . — in vižami iz vseh slovenskih pokrajin, od Karnalske doline do Prekmurja, pa od Bele krajine do Koroske.
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v Rožu

ŠENTJAKOB V R.

„DIDL — DIDL — DASA“
Slovenske ljudske pesmi in glasbila za otroke
Čas: nedelja, 9. april 1989, ob 16. uri
Kraj: v Kulturnem domu v Šentjakobu v R.
Gostuje trio Terlep iz Ljubljane
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v R.

Kat. dom prosvete
Kath. Bildungsheim

SODALITAS

9121 Tainach/Tinje ☎(0 42 39) 26 42

v petek, 7. aprila, ob 19.30
Dia-predavanje: EGIPET — DEŽELA IN LJUDJE, nem.
Predavateljica: mag. Anni Gangl
v soboto, 8. aprila, 14.—19. in v nedeljo, 9. aprila, 14.—19.
Tečaj za spretno roke: ORNAMENTIKA VOZLOV — življenjsko drevo in križ, nem.
Voditeljica: Gertrude Leitner

od nedelje, 9. aprila, od 18. ure do srede, 12. aprila, do 13. ure
Duhovne vaje za gospodinjne v župniščih in za vse druge zainteresirane: ZDRAVILNA MOČ VERE, nem.
Voditelj: Hermann J. Weidinger
v torek, 11. aprila, ob 19.30
Predavanje: ZDRAVILNE RASTLINE ZA ZDRAVJE, nem.
Predavatelj: Hermann J. Weidinger

PRODAMO 17.321 m²
VELIKO GOZDNO PARCELO
V ŠENTJANŽU V ROŽU.

Pismene ponudbe sprejema do 10. aprila 1989 Posojilnica Bank Borovlje, Postgasse 4, 9170 Borovlje.

Interesenti za ogled gozdne parcele naj se javijo po telefonu (0 42 27) 32 35 in sicer od 8. do 16. ure

Korotan

Import-Export GmbH

Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec, Telefon (0463) 56 2 16, Telex 422801

Ali je to potrebno?

Društvo godba na pihala Šmihel je dolgoročno načrtovalo za 8. april 1989 koncert pihalne glasbe pri Schwarzlinu v Pliberku. K sodelovanju je povabilo poleg drugih skupin tudi godbo KPD Šmihel, katera pa ni bila pripravljena sodelovati.

Iz naših tednikov sem razbral, da KPD Šmihel za isti dan ob isti uri in za nedeljo pripravlja neko igro. Ne poznam njihove motivacije, zakaj so si izbrali prav to soboto, vendar se vprašam, ali je to potrebno. Ko ima KPD vendar celo leto na razpolago farno dvorano.

Ker se pa Šmihelčani ne pustimo razdvajati, bomo v soboto šli vsi v Pliberk na koncert pihalne glasbe, v nedeljo pa vsi v Šmihel na igro.

Stanko Vavti

Pismo gledalca
in bralca

Kar velja za gradišćanske Hrvate, naj velja tudi za koroške Slovence: tam „Dobar dan, Hrvati“, tu „Dober dan, koroški Slovenci“. Vse drugo je prozoren cinizem.

Resnično se čudim, da v „Odmevih in mnenjih na tv oddajo“, kjer se je oglasilo šest predstavniških koroških Slovencev, nobeden od njih ni razkrinal te otipljive perfidnosti na račun naše narodne identitete, ki jo sicer zmeraj in povsod marljivo zagovarjajo.

Vrglo me je s stola, ko so me tega usodnega 2. aprila po kosilu pozdravile besede „DOBER DAN, KOROŠKA“. Z njimi se nisem čutil ogovorjenega, nagovorjenega pa še mnogo manj. Jaz nisem Koroška in nisem Kärnten. Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala. In takšnemu — Slovencu — mi je ustvarila oči in ušesa. Koroška teh organov nima. Zato sem sedel in napisal odgovornemu generalnemu intendantu v svojem in v imenu Društva slovenskih pisateljev Avstrije tole pismo ogorčenja, ki ga, prosim, za informacijo koroškimi Slovincem objavite v naslednji številki s temle slovenskim uvodom vred.

J. M.

Sehr geehrter Herr
Intendant Podgorski!

Die Burgenländer Kroaten werden also ab Anfang April d. J. die ihnen gebührenden wöchentlichen 20 Minuten in ihrer Sprache im Regional-Fernsehen mit „Dobar dan, Hrvati“ eingeleitet erhalten.

Das ist wohl das Naheliegendste, das Natürlichste auf dieser Welt.

Nicht so die Kärntner Slowenen alias die Slowenen Kärntens. Diesen soll in ihren slowenischen 20 Minuten bei der einleitenden Begrüßung die Nennung ihres Namens vorenthalten werden, also nicht „Dober dan, Slovenci“ bzw. „Dober dan, koroški Slovenci“ lauten, sondern „Dober dan, Koroška“ ...

Ich kann mir nicht denken, daß Ihnen am Mittwoch, dem 29. d. M. im ORF-Theater in Klagenfurt diese schwachsinnige Anrede unseres slowenischen Volkes nicht aufgefallen ist. Da ich aber auch an Gottes unerforschliche Ratschlüsse nicht glaube, müssen bei der Festlegung

PISMA BRALCEV

dieses Schwachsinnns wohl irgendwelche anderen „Urängste“ und „Sachzwänge“ eine Rolle gespielt haben, über die ich mir im Namen unseres Verbandes nicht Ihren Kopf und den der verantwortlichen Kärntner ORF-Manager zu zerbrechen denke, wohl aber ersuche ich Sie, diese offensichtliche Zurücksetzung der slowenischen EINGEBORENEN dieses Landes (— die eher einer Verhöhnung ihres Daseins dient als einer Versöhnung in der von Ihnen gepriesenen „historischen Stunde“ im Sinne einer Identitätsstärkung der slowenischen Volksgruppe mit dem Bestreben, ihre Assimilierung zu vermeiden —) umgehend abzuschaffen bzw. abschaffen zu lassen.

Sie haben im ORF-Theater in Klagenfurt betont, es sei Ihr persönliches Anliegen gewesen, diese Sendung im TV gezielt für die Kärntner Slowenen (siehe KTZ, 31. 3. 1989, Seite 2) auf die Beine zu stellen. Sie haben dort — was ja selbstverständlich ist — nicht FÜR KÄRNTEN gesagt, da ja Kärnten weder Augen noch Ohren hat.

Daher ersuche ich Sie abschließend im Namen des Verbandes slowenischer Schriftsteller in Österreich, diese grotesk-absurde Begrüßung der Kärntner Slowenen, die nur einen weiteren Vorwand zur Lächerlichmachung unserer Republik im Ausland liefert, so rasch wie nur möglich zu stoppen, denn die letzten Indianer werden auf der ganzen Welt immer noch Indianer genannt.

Ich bin überzeugt, Sie werden dieses Schreiben, das vorläufig an Sie mit Ihrer Verantwortung persönlich gerichtet ist, ernst nehmen und unser Ersuchen positiv erledigen innerhalb der kommenden Woche. Nur so ersparen wir uns eine ev. beunruhigende Polemik, die dieses Schreiben in Form eines OFFENEN BRIEFES an Sie losbrechen würde.

Hochachtungsvoll

Janko Messner

Spoštovano uredništvo

V Nt 24. februarja t. l. je ne vem kdo poskrbel za objavo Pisma bralcev Josefa Strutza, namenjeno — v nemškem jeziku — polemiki med KTZ in Volksstimme.

Ker zadeva to pismo klasificiranje (uvrščanje v višje in nižje kategorije) — tudi — moje literature in je avtor dr. J. Strutz svoje mišljenje v svojem 2. pismu bralca (KTZ 16. marca 1989) temeljito popravil, se čudim, da tudi vaše uredništvo tega ni storilo.

Čakal sem do danes, pa nisem zasledil objave tega pisma z naslovom „Errare humanum est“.

Prepričan sem, da ste to — drugo — Strutzovo pismo bralca prezrli in pričakujem njegovo objavo v naslednji številki NT. Prav? — Kdor reče „a“, mora v takem primeru reči tudi „b“, drugače bi se ga prijel vzdevek nepoštenosti.

Janko Messner

Errare humanum est

Wenn Herr Gerhard Moser, Wien, abermals gegen meine Literaturaus-

wahl in „Die Kärntner Seele“ (Herzog-Verlag, 1988) polemisiert, zum Teil in rüdem Tone („Frechheit“, „Skandal“), so erfordert dies von mir eine Klarstellung weniger im Hinblick auf seine Argumente, als daraufhin, daß ich schließlich — und hier revidiere ich meine Aussagen — doch nicht der Meinung bin, man könne Janko Messner und Werner Kofler als „Robert Stolzens“ der Literatur bezeichnen. Nein! Das möchte ich öffentlich zurücknehmen. Ich habe mich im Zuge der Arbeit und auch schon viel früher mit beiden Dichtern beschäftigt, schätze Messners schöne Prosa immer schon, wollte aber — was ich jetzt als Irrtum ansehe — auch hier vom Regionalen wegkommen, das ja ohne Zweifel eine sehr große Rolle bei beiden spielt, kam dadurch aber zu dem verhängnisvollen Ziel, zu übersehen, daß sich bei ihnen das Dichterische jeweils in konkreten Situationen vermittelt. Ich hatte elf Autoren ausgewählt, meinend, mit Musil, Bachmann bis zu Turrini, Lipuš und Jonke eine gewisse literarische Ebene vorzufinden, die mit der Aufnahme von Perkonig, Leb und dann auch Messner und Kofler verlassen würde. Ich habe mich inzwischen selbst korrigieren müssen. Mag man es „genauer nachdenken“ oder „vorwärts irren“ (Musil) nennen. Ich glaube, ich habe Janko Messner und Werner Kofler, aber vielleicht auch Johannes Lindner und Hans Leb Unrecht getan. Vielleicht aber liegt die Quelle des Irrtums in unserem „Handwerk“ selbst verborgen: Abgrenzung bis hin zum lautersten Kunstprodukt — das schwebt uns vor. In einer zweiten Auflage des Buches wäre dies zu revidieren. Ich lade Janko Messner und Werner Kofler gerne zu einer Lesung ins Musil-Museum ein. Es ist ja überdies zeit, zusammenzurücken!

Josef Strutz,

Musil-Archiv Klagenfurt

Dober dan, Koroška

No, pa smo jo le dočakali, prvo televizijsko oddajo v slovensčini na Koroškem. Ne čutim se poklicanega za kritiko le-te, vendar nekaj misli k stvari ne bo menda odveč. Slovenjeplajberški ženski plavalni krožek kot uvod — s tem (ne samo jaz) marsikdo ni vedel prav kaj početi. Kot integrirani deželani, da imamo dostop tudi v celovško kopališče — ali pa gre jemati prizor simbolično: splavali, da bomo po vodi ... (oprositite, mojo hudomušno žilico). Razum govori vse drugače — imamo probleme, celo resne. „Bratoljubje“ smo izpričali z nekaj lepimi besedami, z rokovanjem, in povedali vsem tistim, ki še ne vedo: da smo na poti „zblíževanja“; torej vendarle še razdvojeni. Mučen prizor, če se zavedamo, da je naša narodna usoda tik pred dvanajsto uro. Zlato odličje in vsa pohvala nedvomno pripada deklici, njene-mu srčkanemu pripovedovanju pravljice. Otroška brezskrbnost — zgled tolikim našim materam — upanje v prihodnost. Prizor, ki ne potrebuje

komentarja, ker prekaša vse drugo. Pa že se mi vsiljuje vprašanje: — Bo tudi ona nekoč stala pred opredelitvijo? Peter iz Loč stremi proti vrhu. Mogoče se bo v bližnji prihodnosti ta naš nadebudni mladenič res tudi kosal s samimi zvezdniki kolesarstva?! V duhu gledam proslavljene atlete, črnice — svetovne prvake. Za druge njihove pripadnike pa v novem svetu obstaja nič koliko tabujev. Pesniško branje Maje Haderlap in Bünkra v velikovškem gradu je bilo dobro zasnovano in daje upanje — še pa niso dokončno pozabljeni pretekli odnosi tega „evropskega mesta“ napram koroškimi Slovincem. Štirje „J“ s pridobitvijo „Moja kitara“ so nedvomno navdušili mlajše semestre — ni le angleščina primerna za moderno glasbo. Dobro je opravila svojo vlogo napovedovalka Kornelija Vospernik — bolj naporne bodo seveda oddaje v živo.

Kritika, namenjena televizijskemu magazinu „Tele“ št. 13. od 31. marca do 6. apr. 1989 pa daje misliti. Tam se napoved glasi: 13.00 — Domovina, tuja domovina. Magazin za jugoslovanske in turške sodržavljane (na Gradiščanskem in Koroškem regionalni program za tujce)!!!

Franc Černut, Loče

Svoboda besede

Pa še pridite, a ne k nam! Pa še se oglasite, a ne pri nas!

Pisma bralcev so dragocen kvas za oblikovanje in kresanje mnenj. Vsak časopis se jih mora veseliti kakor berač kruha. V zadnji številki NT (13. 3. 1989, str. 13) je bilo skoraj za celo stran takih pisem. In glej, uredništvu NT se je zdelo to silo potrebno, da je komentiralo dve pismi (politični krožek KDZ in Peter Wuzella). To pa tako po šomoštrovsko, da stoji potem pisec pisma zunaj pred razredom, kakor da bi bil vsaj nekoli-ko mimo.

Ali ne bi bilo mogoče, da bi bili nekoliko širši, ali se ne more zgoditi, da bi objavljali iz pisem bralcev tudi tiste vrste, v katerih izražajo pisci negodovanje na račun poročanja in pisanja v NT?

Upam, da uredništvo ne bo šajtralo po tej ozki poti naprej. Če bo objavljalo samo pisma, iz katerih se cedi pohvala za njegovo delo, kar ne pa za drugega, naj kar zabije vrata pa okna! Potem se gotovo nihče ne bo več oglašal tam.

Pa saj NT pomeni NAŠ tednik!

Jože Wakounig, Kotmara vas

Društvo AWOLL, ki vzdržuje v mestu Celovec več stanovanj (skupno 14) za socialno šibkeje, prosi naše bralke in bralce za pomoč. Nujno bi potrebovali pohištvo, kuhinjsko orodje, katero po potrebi tudi sami pridejo iskati. Denarne podpore lahko prenakažete na konto št. 39917 pri Raiffeisen Bezirksbank Celovec. AWOLL dosežete po telefonu št. 04 63 / 51 27 40 ali 51 46 26.

Gut aufgehoben
Stanko VERHNJAKGrazer Wechselseitige Versicherung
9443 St. Michael / Šmihel, Hof / Dvor 23, Tel. (04235) 3260

To nedeljo v Celovcu vedno mladi derbi SAK — PLIBERK

Lojze Jagodič: Pliberk je nasprotnik kakor vsak drug. Za nas štejeta tokrat le dve točki. Upam, da bomo dobili dobrega sodnika.

Ivan Ramšak: Tekma proti SAK je letos vigredi višek za moje moštvo, ki bo v Celovcu vse dalo, da bo premagalo spet SAK.

SVG PLIBERK

RAMŠAK:

„SAK je najvažnejši nasprotnik v tej sezoni!“

Trener Pliberčanov dr. Ivan Ramšak je prepričan, da bo to najvažnejša tekma v tej sezoni za Pliberk, ker drugače nima več bolj atraktivnih nasprotnikov. Vsi igralci so zdravi in v dobri formi, tako dr. Ramšak, ki je prepričan, da bo ta tekma potekla brez večjih problemov. „Pritiska na igralce zdaj ni več, ker smo jeseni končno prvič zmagali.“ Posebno pa hoče dr. Ramšak paziti na Hanserja, katerega se Pliberčani zelo bojijo.

Bilanca derbijev SAK — Pliberk

1983 / 84

Pliberk — SAK 0:0
SAK — Pliberk 1:1, (Kreutz oz. Chr. Matschek)

1985 / 86

Pliberk — SAK 2:4, (Golautschnig, Schatz, oz. Polanšek, Ramšak, Velik, Ratajec)
Pliberk — SAK 3:3 (Velik 2, Pihorner oz. Ch. Matschek, Golautschnig, Schatz)

1986 / 87

Pliberk — SAK 0:1 (Velik)
SAK — Pliberk 3:1 (Pihorner 2, Velik oz. Pawluch)

1987 / 88

POKAL
SAK — Pliberk 2:1 (Hanser 2 oz. M. Hober)
SAK — Pliberk 2:1 (Velik, Hutter avtogol oz. Hutter)
Pliberk — SAK 0:1 (Hanser)

1988 / 89

Pliberk — SAK (0:0 v 60. min. prekinjena)
Ponovitevna tekma Pliberk — SAK 3:0 (Hutter, H. Hober, Skof)

SAK: 6 zmag, 3 remiji, 1 poraz
Pliberk: 1 zmaga, 3 remiji, 6 porazov

Lani jeseni je prišlo v Pliberku do prekinitve tekme, ko je gledalec napadel sodnika Fischerja, ki je prej izključil trenerja SAK Lojzeta Jagodiča. V tej tekmi je stranski sodnik Ebner anuliral regularen zadetek Hanserja, kar je potem bilo pravzaprav povod za škandal. V ponovitveni tekmi pa je potem v Pliberku pred 1000 gledalci zmagal Pliberk s 3:0.

V nedeljo, 9. aprila 1989, ob 16. uri SAK — PLIBERK na igrišču v Annabichlu

Ob 14. uri tekma SAK II — Pliberk II

Pred tekmo in med odmorom bo igrala godba na pihala KPD Šmihel

Zaslužena točka za SAK

Trg / Feldkirchen — SAK 0:0

SAK: Dalanović 5, Stern 3, F. Sadjak 4, Kreutz 5, A. Sadjak 3, Galo 0 (25. Gorenschek 3), Kunčič 3, Čertov 3, Florjančič 3, Burger 2, Hanser 4;
Trg, 400 gledalcev — Sodnik: Pleschounig (zelo dober)

Močan veter je predvsem v II. polčasu zelo motil tekmo. SAK je moral nastopiti brez poškodovanih Luschniga in Blajsa, pa tudi Galo je kmalu zapustil igrišče. Kljub temu pa je moštvo

trenerja Jagodiča igralo sorazmerno dober nogomet in bi lahko tudi zmagalo. Hanser pa je dvakrat sam pred golom napravil možnost zmage. Za SAK je na črti pred golom enkrat rešil kapetan Kreutz, ki je bil tokrat najboljši svojega moštva. Nekoliko razočarala pa sta Stern in Burger, pa tudi v sredini igra SAK ni bila zadovoljiva. Točka pa je bila vsekakor zaslužena.

II. moštvo na 1. mestu

Trg — SAK rez. 0:1 (0:0)

Gola za SAK: Pasterk (11-m)

20 tekem je II. moštvo SAK zdaj že nepremagano, po zmagi proti vodečemu pa je tudi na 1. mestu lestvice.

Koroška liga:

1. Lienz	16	10	4	2	34:13	24
2. Breže	16	7	7	2	31:18	21
3. Trg	16	6	8	2	31:13	20
4. SAK	16	7	6	3	26:13	20
5. Pliberk	16	6	6	4	27:17	18
6. Borovlje	16	7	2	7	24:18	16
7. VSV	16	5	6	5	18:18	16
8. Wolfsb.	16	6	4	6	21:22	16
9. Matri	16	6	4	6	18:28	16
10. Šentvid	16	5	5	6	16:15	15
11. Mölltal	16	5	6	5	22:28	15
12. Wietersd.	16	5	4	7	25:35	14
13. Šmohor	16	1	5	10	13:35	7
14. Magdalen	16	1	4	11	12:45	6

Zmaga brez navora

Pliberk — Magdalen 6:0 (3:0)

Pliberk: Matschek 4, Liesnig 4, Hutter 3, Lopinsky 3, (46. Rossmann 3), Dlopst 3, Ramšak 4, (71. Tomic 0), Wölbl 4, Kr. Matschek 3, Pačhoing 3, H. Hober 4;

Pliberk, 150 gledalcev

Sodnik: Rupitsch (brez problemov)

Strelci: H. Hober 3, Pačhoing, Kr. Matschek, Wölbl;

Brez velikega navora so Pliberčani premagali Magdalen, ki je prišel v Pliberk s katastrofalnim moštvom, ki ni imelo nivoja niti za 2. razred.

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

JAGODIČ:

„Tokrat obe točki za SAK!“

Trener Lojze Jagodič bo prvič lahko nastopil s kompletnim moštvom, Blajs in Luschnig sta ta teden že trenirala. Jagodič: „V Trgu smo zgubili točko, zato moramo zdaj doma zmagati. Na vsak način pričakujem zmago.“

KAPETAN MIHA KREUTZ:

„Ukradene točke hočemo nazaj!“

Kapetan Miha Kreutz je prepričan, da bo SAK tokrat spet zmagal. „V Pliberku nam je stranski sodnik v prvi tekmi ‚ukradel‘ zmago, zato se bomo sedaj zelo potrudili, da bomo dobili točke nazaj.“

Prijatelj in zagovornik slovenske narodne skupnosti, dr. Rudolf Kirchschräger, je bil ponovno za nekaj ur med koroškimi Slovenci. Prišel je na povabilo Dobrobskih novic.

Šopek rož in slika v spomin na obisk na Koroškem za Kirchschrägerja

Besede prijatelja prijateljem

Na sliki z leve: Jože Kopeinig, dr. Rudolf Kirchschräger in Martin Pandel

V Domu v Tinjah se je 5. aprila srečal s slovenskimi političnimi in kulturnimi delavci ob pogovoru in večerji, v Dobrli vasi pa je predaval na temo *Mir se začinja v lastni hiši*. Rektor Doma v Tinjah, Jože Kopeinig, je odličnega gosta v svoji hiši že drugič pozdravil. Prvič je to bilo 27. marca 1982. Tine Wastl, zastopnik Dobrobskih novic, je v svojih pozdravnih besedah omenil Kirchschrägerjevo „očetovsko skrb za narodno skupnost“.

O trenutnem narodno-političnem položaju koroških Slovencev je dr. Rudolf Kirchschräger zvedel v sproščnem pogovoru z vidnimi narodnimi delavci. Tu so v Tinjah sedeli okrog njega dr. Valentin Inzko, dr. Reginald Vospernik, dr. Matevž Grilc s soprogo, dr. Janko Zerzer, Hubert Mikel, Nužej Tolmajer in Jože Kopeinig.

Prijeten sprejem je dr. Kirchschräger doživel v ljudski šoli v Dobrli vasi. Tam so ga namreč pozdravili pevci SPD „Srce“, ki mu nikakor niso neznan, trije otroci pa so mu po-

klonili poleg šopka rož tudi sliko za spomin.

V svojem referatu je nato dejal, da je v preteklem letu včasih imel celo občutek, da je prišlo do preobrata v zgodovini. Omenil je uspehe pri pogajanjih glede razorožitve med obema velesilama in druge svetovne dogodke, ki pričajo o pozitivnih premikih v prizadevanju za mir. Vendar to nikakor ne pomeni, da je zdaj skrb za mir lahko postranska. Sicer si lahko nekoliko oddahnemo, je dejal, vendar mora veljati vse prizadevanje vprašanju miru v družinah, šolah, veroizpovedih, med manjšino in večino. Kirchschräger je spregovoril tudi o dialogu, ki naj premosti različna gledanja in privede do enakopravnega medsebojnega pogovaranja. Medsebojno po-

govarjanje pa naj izvira iz resničnega prizadevanja, iskati rešitev, ki je sprejemljiva za obe strani.

Po predavanju je bila diskusija, ki jo je vodil dv. sv. dr. Reginald Vospernik. V njej je Kirchschräger ponovno poudaril, da mora biti enakopravnost manjšine nekaj samoumevnega. Podčrtal je tudi svojo izjavo v predavanju, da je treba manjšini dati več, kot ji je po zakonu predpisano.

Ob koncu diskusije je dr. Reginald Vospernik ugotovil, da je bilo tokrat v diskusiji več umirjenih glasov kot obtožujočih. Nadomestno za vse je izpovedal tudi željo, da bi bivši zvezni predsednik še kdaj prišel med slovensko narodno skupnost na Koroškem.

Vincenc Gotthardt

ZVEZA SLOVENSkih ZADRUG V CELOVCU,

Pavličeva ulica 5-7, 9010 Celovec

POSOJILNICA-BANK

VABILO na predavanje o temi **Slovenske hranilnice in posojilnice v Italiji:**

Njih preteklo delovanje in njihova bodočnost v

Evropski gospodarski skupnosti
Predaval bo: direktor **Klavdij Braini** od Hranilnice in Posojilnice Opčine na Tržaškem. Hranilnica in Posojilnica Opčine šteje med večje slovenske bančne ustanove v Italiji in je imela v letu 1987 bilančno vsoto šil. 1,3 mia., od tega 1 mia. hranilnih vlog.
Predavanje bo v **sredo, 12. aprila 1988, ob 17. uri v kletni dvorani Zveze slovenskih zadrug v Celovcu.**

Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabi na **SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV**

„... in prislusni domači besedi naši“

v **nedeljo, 16. aprila 1989, ob 14.30 v glavni šoli v Dobrli vasi**

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Nastopajo: otroški in mladinski zbori iz Železne Kaple, Pliberka, Škofič, Šmihela, Dobrle vasi, Škocijana, Šentprimoža in godba na pihala iz Šmihela

v **nedeljo, 23. aprila, ob 14.30 v ljudski šoli v Kotmari vasi**

Prireditelj: SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi

Nastopajo: otroški in mladinski zbori iz Šentilja, Šentpetra, Bajdiš, Kotmare vasi, Šentjakoba, Celovca, Sveč in godba na pihala iz Šmihela

Govorilne ure pokojninske zavarovalnice

Pokojninska zavarovalnica za delavce sporoča, da so uradniki na razpolago za govorilne in svetovalne ure ob sledečih terminih:

v **Beljaku** (delavska zbornica) dne 11. 4. od 8. do 12. ure in 25. 4. od 8. do 12. ure

v **Velikovcu** (delavska zbornica) dne 5. 4. od 8. do 12. ure

v **Pliberku** (mestni občinski urad) dne 20. 4. od 11.30 do 14. ure

v **Šmohoru** (rotovž) dne 3. 4. od 8. do 12. ure